

Ehdotus	A 1941/UHN
Tekijä	Sosiaalidemokraattinen ryhmä
Käsittelijä	Kestävä Pohjola -valiokunta

A 1941/UHN Jäsenehdotus kotiviljelyn lisäämisestä ja tukemisesta Pohjoismaissa

Sosiaalidemokraattinen ryhmä ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että lisätään ja tuetaan kotiviljelyä Pohjoismaissa ja laaditaan kotiviljelysopas, jossa otetaan huomioon Pohjolan ilmastovyöhykkeet.

että käynnistetään työ soveltuvien lajien löytämiseksi yhteistyössä NordGenin kanssa kotiviljelyn tukemiseksi eri ilmastovyöhykkeillä.

Taustaa

Ruokahävikin vastainen taistelu on tärkeä osa hiilidioksidipäästöjen vastaisessa taistelussa ja luonnonvarojen haaskaamisen vähentämisessä. Heitämme paljon ruokaa roskiin, vaikka ruoka ei vielä olisikaan liian vanhaa. Tätä selitetään sillä, että monet ovat niin kaukana elintarviketuotannosta, etteivät he enää osaa arvioida, milloin elintarvike on vielä syöntikelpoinen. Osa ruokahävikistä muodostuu tuotanto- ja kuljetusvaiheessa, kun tuottajat lajittelevat tuotteita sen mukaan, täyttävätkö ne kuluttajien odotukset, ja toisaalta osa tuotteista vahingoittuu kuljetuksessa.

Pohjoismaiden neuvosto on jo tehnyt aloitteen päiväysmerkintöjen muuttamisesta, ja useissa elintarvikkeissa onkin nykyään merkintä ”parasta ennen, mutta hyvää vielä jälkeenkin”, jonka tarkoitus on auttaa kuluttajia käyttämään tuotteita niin kauan kun ne vielä ovat hyviä.

Toivomme, että kansalaisten kotiviljelyn edistämistä koskeva ehdotuksemme auttaisi kuluttajia tiivistämään suhdettaan elintarviketuotantoon ja auttaisi heitä arvioimaan paremmin elintarvikkeiden syöntikelpoisuutta. Monet saisivat tätä kautta käsityksen siitä, miltä hedelmät ja vihannekset näyttävät luontaisesti, ja näin he olisivat valmiita käyttämään sellaisia hedelmiä ja vihanneksia, jotka nykyään karsitaan pois tuotantovaiheessa. Samalla hedelmien ja vihannesten kuljetustarve vähenisi.

Monissa pohjoisimmissa pohjoisista ilmastovyöhykkeistä vihannesten tuonti on suuri kuluerä, johon liittyy myös hiilidioksidipäästöjä ja ruokahävikkiä. Osan aikaa vuodesta vihanneksia ja hedelmiä on valoisien kesäöiden ansiosta kuitenkin mahdollista viljellä,

mahdollisesti kasvihuoneessa tai -tunnelissa. Jotkut viljelylajikkeet selviävät toisia lajikkeita paremmin viileissä ilmastovyöhykkeissä.

Pohjoismaiden neuvosto voisi hyödyntää NordGenin valtavaa luonnonvarapankkia lajikkeiden valinnassa ja uudistamisessa ja lajikkeiden saattamisessa kiinnostuneiden kansalaisten käyttöön asuinpaikkakunnan ilmastovyöhykkeen mukaan. Uskoisimme NordGenin voivan ottaa vastuulleen myös viljelyoppaan laatimisen.

Samalla NordGenin verkkokaupan vahvistaminen tarjoaisi sille myös uuden rahoituslähteen.

Tukholmassa 23. tammikuuta 2023

Annette Lind (S)
Camilla Gunell (ÅSD)
Doris J. Jensen (S)
Erkki Tuomioja (sd.)
Eva Lindh (S)
Gunilla Carlsson (S)
Heidi Viljanen (sd.)
Heléne Björklund (S)
Henrik Møller (S)
Johan Andersson (S)
Jorodd Asphjell (A)

Kim Berg (sd.)
Lars Mejern Larsson (S)
Maria Gudme (S)
Mats Wiking (S)
Mirja Räihä (sd.)
Oddný G. Harðardóttir (Sf)
Per-Arne Håkansson (S)
Ragnhild Male Hartviksen (A)
Sara Emil Baaring (S)
Stein Erik Lauvås (A)
Tove Elise Madland (A)
Truls Vasvik (A)